

אבל אם עושה זאת על ידי **פרזלא**, כלי ברזל **מזרף זריף** חורץ חריצים בבשר, מכאיב את המכה ולא עולה רפואה באופן זה.

אמר רב פפא: והוא, דרכי רפואה אלו המסייעים להחשיב את הבשר כבשר החופה סביב העצם, הינם רק **בדקנה גרמא דידיה**. [שמחזיקה העצם בשלה] כלומר, שהעצם מחזיקה בבשר שסביב החיתוך, ורק כך יש רפואה למכה זו. אך אם הבשר שסביב החיתוך אינו דבוק, הרי שאין לדבר רפואה, והחיתוך מטריף. [שהרי אינו חשוב כבשר החופה על העצם].⁽³⁹⁷⁾

סיכום סוגיות טריפות הרגליים וצומת הגידים:⁽³⁹⁸⁾

א. בהמה שנחתכו רגליה האחוריות למעלה מן הארכובה העליונה, כלומר, בעצם הקולית [הירך]. שהיא העליונה מבין שלוש עצמות הרגל, הרי היא טרפה. כך היא דעת הגאונים. אולם לרש"י [וכן היא דעת הרשב"א] אף אם נשברה העצם האמצעית [השוק] הרי היא טרפה.

ב. אם לא נחתכה הרגל לגמרי, אלא רק נשברה העצם [במקום הנ"ל], אם רוב הבשר שבמקום השבר קיים, הרי גם האבר וגם הבהמה מותרים. אולם אם אין רוב הבשר

באותו מקום קיים, הן האבר והן הבהמה אסורים.

ג. למטה מן הארכובה [לדעת מן הגאונים זה למטה מן הירך ולדעת רש"י והרשב"א, למטה מן השוק], אם רוב הבשר קיים, הרגל באותו מקום כשרה [וכל שכן הבהמה]. ואם אין רוב הבשר קיים, הבהמה מותרת, אך הרגל אסורה, גזרה משום אבר מן החי.

ד. נחתכה הרגל במקום צומת הגידין ולא נחתכה צומת הגידין עמה, לדעת הגאונים המכשירין שבר בעצם האמצעית, אף במקום צומת הגידין כשרה. ואם נחתכה צומת הגידין עצמה, אף אם כל הרגל שלמה, הבהמה טרפה.

ה. נחתכה העצם התחתונה, המכונה "ארכובה הנמכרת עם הראש", הבהמה מותרת. ואם לא נחתכה לגמרי ואין רוב הבשר קיים, הרגל אסורה משום הגזירה.

ו. נשברה העצם [במקום ששבר בו מטריף] ויצאה לחוץ, אם עור ובשר חופין את רובו ורוב ההיקף של העצם, כשרה. ואם לאו, טרפה.⁽³⁹⁹⁾

ז. לענין החיפוי הנ"ל, עור אינו נידון כבשר [ולדעת הרמב"ן נידון כבשר], ואף אין

398. בענינים אלו רבו השיטות במפרשים ופוסקים, והבאנו כאן את הדברים כפי שסידרם הרשב"א על אתר, ואין בזה כדי להקיף הכל אלא רק לסדר הדברים לפני הלומד.

399. ראה בפנים הסוגיא מחלוקת ראשונים בפירושה של הלכה זו.

397. כך הביאו שמועה זו רש"י והרשב"א. אולם הרמב"ם כלל הלכה זו בתוך שאר ספקות הגמרא לעיל ופסק אף בזה שמורין בזה לאיסור עד שיתרפא הבשר, ואם אכל מכין אותו מכת מרדות. וצ"ע שהרי דין הדבר נפשט בגמרא מפורשות. והניח המגיד משנה שאולי היה לרמב"ם גירסא אחרת או פירוש אחר בזה.